

УДК

Н.М.Флегонтова (Київ)

ФОРМУВАННЯ ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

На початковому етапі навчання мови значна увага приділяється вивченню артикуляційно-фонетичної системи, оскільки свідоме засвоєння артикуляційного підґрунтя та фонологічної системи складає основу будь-якої мови.

Фонетичний аспект посідає важливе місце у навчанні української мови як іноземної. Робота з фонетики складає комплекс завдань: від вправ, що формують правильну артикуляцію, до завдань, які моделюють характерні особливості мови у спілкуванні. Від звуку, складу, слова, словосполучення – до речення, тексту.

Студент повинен знати форму літер (особливо це стосується студентів з Азії та арабських країн), правильність правопису слів.

Орфоепічна компетенція передбачає вміння читати вголос текст та правильно вимовляти графічно представлені нові слова, уміння сприймати, розрізняти такі властивості як артикуляція, наголос, тон, інтонація, асиміляція.

Уже наприкінці 1-го модуля студенти повинні вміти правильно артикулювати всі звуки української мови. Доволі часто сприйняття звуку, його реалізація викликають труднощі у студентів-іноземців. Особливу увагу слід приділити звукам, відсутнім у рідній мові. Так, наприклад, у китайській мові відсутні звуки [т], [р], що вимагає багато зусиль та тривалих тренувань.

Постійної уваги потребує вміння правильно передавати українською мовою інтонаційні особливості різних типів висловлювань (спонукальних, питальних, окличних речень) та вживання різних видів наголосу (логічного, фразового, словесного). Працюючи над текстами та діалогами студенти визначають на слух і вимовляють мовні конструкції різних інтонаційних типів, де відпрацьовується кожен звук, кожен наголос.

Майже на кожному занятті студенти пишуть диктанти, що сприяє розвитку фонетичного слуху та удосконаленню навичок письма. Матеріал для фонетичних диктантів побудований як на знайомих, так і на незнайомих складах, словосполученнях, реченнях.

Таким чином, у роботі над правильною вимовою студенти набувають навичок артикуляції українських звуків, вміють їх правильно вимовляти, чують свої фонетичні помилки, вміють писати диктанти, читають тексти з дотриманням наголосу та інтонації, вміють відповідати на запитання.

Результат навчальної діяльності напряму' залежить від ефективної праці викладача, його ідей, методів, технологій, що реалізуються на занятті, яке було і залишається основним структурним елементом навчального процесу.

Орфоепічна компетенція формується протягом першого модуля, а її розвиток та удосконалення відбуваються протягом усього курсу навчання.

*Відомості про автора: Флегонтова Наталія Миколаївна,
канд.пед.наук, доцент кафедри філологічних та природничих дисциплін
Центру міжнародної освіти Національного авіаційного університету.
Контактний телефон: +38(050) 651 85 50.*